

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Minerva, sive de causis latinae linguae commentarius

Sánchez, Francisco

Schoppe, Caspar

Perizonius, Jacobus

Franequera, 1687

Cap. I. - De constructione nominum

[urn:nbn:de:bsz:31-109138](#)

LIBER SECUNDUS.

C A P. I.

De constructione Nominum.

Onstructionem diximus dividi in *Constru-*
concordiam, & *rectionem*: item *Ego du-*
concordiam triplicem esse, *Adje-*
plex.
Etivi, & *substantivi*; *Nominis &* *Concor-*
dia tri-
Substantivum, & *adjectivum numero*, & *ca-*
su *tantum consentiunt*, non *genere*; nam *ad-*
jectiva genus non habent, sed *certas termi-*
nationes ad genera, propter *quas substanti-*
vorum genus indagamus. Itaque postquam
scieris, cujus *generis sit pars*, tunc *necessa-*
rio dices, *pars albus*; quia *albus*, est *termi-*
natio ad genera masculina: restat deinde ut
accedat concordia numeri, & *casus*. *Quod si*
objicias, *Pars alba*, in *numero*, & *casu*
concordant, nec *tamen est perfecta concor-*
dia. *Respondeo*, *Concordiam perfectam esse*,
sed à te peccatum esse in regula, *qua ante*
concordiam est, *qua jubet terminationem in*
us, *deberi necessario masculinis*. *Eadem ra-*
Concor-
tio est in concordia nominis, & *verbi*; *di-*
diximus enim hanc concordiam ex solo nume-
ro constare. *Tu objicis*; *ego docet*, *est nume-*
ro *verbi*. *concordia*; *non tamen congruit omnino orā-*
tio. *Peccatum item à te est in regula*, *qua docet*, *omnem nominativum esse tertiae per-*
sonae, *præter*, *ego*, & *tu*, &c. *Quia igitur*
ignorasti, *ego*, *esse primæ personæ verbalis*,
nou

non adaptasti concordiam, quæ post regulam
sequebatur.

C A P. II.

*Nominativus à nulla parte regitur. Duo
recti simul.*

EX nomine, & verbo tanquam ex materia, & forma, quæ brevissima fit, constituitur oratio: id docet Plato in Sophista, & Aristoteles lib. 2. *επειδὴ σύνεσις.* Porro nomen cum verbo in solo numero convenient, ut diximus, non in persona, ut docent Grammatici: nam ea quæ convenient, debent in aliquo tertio, quod sit ambobus commune, convenire: * Sed nomina non habent personas, id est facies illas, quas sola verba retinent. Non ergo in persona, casu, genere nomina cum verbis convenient; sed quum sint omnia, exceptis duobus, tertiaræ personæ verbalis, semper in illam tertiam personam ferentur: opus tamen est concordia, quia duplex illa persona est, singularis, & pluralis: itaque qui dixit; *ego disputat*, erravit in regulâ: qui dixit; *ego disputamus*, erravit in concordia; illud enim necessitatis fuit, hoc concordia. Rectus præterea nunquam regitur: nam in hac oratione, *Cato* scribit; *Cato* non regitur à verbo; † *nec* scribit, à *Cato*: sed

CON-

*Rectus
casus
tanquam
regitur à
Verbo.*

* *Sed Nomina non habent personam]* At vide, quæ contra hanc sententiam notavi ad pag. 58.

† *Nec* scribit, à *Cato*] Quam dico, *Cato* scribit, est hæc quidem concordia Nominis & Verbi, & quidem tum in Numero, tum in Persona, ac personali terminatione, ut patet ex iis, quæ docui pag. 57, 58. Sed & *Rectio recte*

po-